

Ammokote® MS-90

від 17.12.21

стор. 1 з 10

РОЗДІЛ 1: ІДЕНТИФІКАЦІЯ РЕЧОВИНИ/СУМІШІ ТА КОМПАНІЇ/ПІДПРИЄМСТВА**1.1 Ідентифікатор товару****Торгова назва**

Засіб вогнезахисний Ammokote® MS-90.

1.2 Відповідне ідентифіковане використання речовини або суміші та використання, що не рекомендується**1.2.1 Відповідне використання**

Вогнезахисний матеріал для сталевих будівельних конструкцій (фарба вогнезахисна).

1.2.2 Не рекомендується використовувати

Інформація відсутня.

1.3 Інформація про постачальника паспорту безпеки**Виробник/Постачальник**

ТОВ Ковлар Груп, 04116, Україна,

м. Київ, вул. Старокиївська 10Г,

БЦ Вектор, а/я 27

+38 (044) 331 24 30; +38 (067) 323 24 30; info@kovlargroup.com.

1.4 Номер екстреного телефону

В робочі години тел: +38 (067) 323 24 30.

РОЗДІЛ 2: ІДЕНТИФІКАЦІЯ НЕБЕЗПЕК**2.1 Класифікація речовини або суміші****Класифікація відповідно до Регламенту (ЄС) № 1272/2008/ЄС [CLP]**

Хімічна продукція, що є займистою рідиною: клас 3.

Хімічна продукція, що викликає ураження (некроз)/роздратування шкіри: клас 2.

Хімічна продукція, що викликає серйозні ушкодження/роздратування очей: клас 2A.

Хімічна продукція, що має гостру токсичність при вдиханні: клас 4.

Хімічна продукція, що характеризується вибірковою токсичністю на органи-мішені та/або системи при багаторазовому або тривалому впливі: клас 2.

Хімічна продукція, що представляє небезпеку для водного середовища: клас 3.

2.2 Елементи етикетки**Маркування відповідно до Регламенту (ЄС) № 1272/2008 [CLP]****Піктограми небезпеки****Сигнальне слово**

НЕБЕЗПЕЧНО

Повідомлення про небезпеку

H226: Займиста рідина. Пари утворюють із повітрям вибухонебезпечні суміші.

H315: При попаданні на шкіру викликає подразнення.

H319: При попаданні у вічі викликає виражене роздратування.

H332: Шкідливий при вдиханні.

+38 (044) 331 24 30

+38 (067) 323 24 30

Ammokote® MS-90

ammokote.com

Ammokote® MS-90

від 17.12.21

стор. 2 з 10

H373: Може вражати органи (печінка) внаслідок багаторазового або тривалого впливу (при ковтанні).

H412: Шкідливо для водних організмів із довгостроковими наслідками.

Заходи безпеки при запобіганні	
P210	Берегти від тепла/іскор/відкритого вогню/гарячих поверхонь. Не палити.
P240	Заземлити/Електрично з'єднати контейнер і приймальне обладнання.
P241	Використовувати вибухобезпечне електричне/вентиляційне/освітлювальне/... обладнання.
P242	Використовувати тільки прилади, що не утворюють іскор.
P243	Вживати заходів безпеки проти статичного розряду.
P273	Не допускати потрапляння в навколишнє середовище.
P280	Користуватися захисними рукавичками/захисним одягом/засобами захисту очей/обличчя.
Заходи безпеки при реагуванні	
P302 + P352	При попаданні на шкіру: промити великою кількістю води з милом.
P305+P351+P338	При попаданні в очі: обережно промивати водою протягом декількох хвилин. Видалити контактні лінзи, якщо вони є, та продовжити промивання.
P337+313	Якщо подразнення очей не проходить: зверніться за медичною допомогою
P362	Зняти забруднений одяг і випрати його перед використанням

Директива 2004/42/ЄС

A/9 (SB). ЛОС < 500 г/л.

2.3. Інші небезпеки**Результати оцінки PBT та vPvB**

PBT Не застосовується.

vPvB Не застосовується.

Додаткова інформація

Містить ксилол, суміш ізомерів.

Паспорт безпеки надається за запитом.

РОЗДІЛ 3: СКЛАД/ІНФОРМАЦІЯ ПРО ІНГРЕДІЄНТИ**3.1 Відомості про продукцію в цілому****Хімічне найменування (за IUPAC)**

Не має.

Хімічна формула

Відсутня (суміш заданого складу).

Загальна характеристика складу

Засіб вогнезахисний АММОКОТЕ® MS-90 виробляється відповідно до вимог технічних умов (ТУ У 20.3-39875591-001:2015), за рецептурою та технологічним регламентом, затвердженими в установленому порядку. Відповідно до умов комерційної таємниці хімічна структура компонентів вогнезахисної суміші розкрита в об'ємі, достатньому для розуміння небезпеки продукту в цілому. Продукт є інтумесцентною фарбою, що складається з антипіренів, коксо- та газоутворювачів, наповнювачів, полімеру.

Ammokote® MS-90

від 17.12.21

стор. 3 з 10

3.2 Склад**Опис:** Суміш речовин**Небезпечні компоненти:**

Вміст, %	Речовина
> 25	Ксилол, суміш ізомерів
	CAS: 1330-20-7; EINECS/ELINCS: 215-535-7; EU-INDEX: 601-022-00-9
> 1	Жирні кислоти, C14-18 та C16-18-ненасичені
	CAS: 85711-46-2, EINECS/ELINCS: 288-306-2

Додаткова інформація

Наповнювачі дисперговані у розчиннику, тому не передбачається їх вивільнення з продукту за звичайних умов використання. Речовини, що входять до списку SVHC, в продукті відсутні або становлять менше 0,1 %.

Повний текст H-положень: див. розд. 2.1.

РОЗДІЛ 4: ЗАХОДИ ПЕРШОЇ ДОПОМОГИ**4.1 Опис заходів першої допомоги****Після вдихання**

Подавати свіже повітря. Якщо потрібно, забезпечити штучне дихання. Тримати пацієнта в теплі. Звернутися до лікаря, якщо симптоми не зникають.

Після контакту зі шкірою

Негайно промити водою з милом. Якщо подразнення шкіри продовжується, звернутися до лікаря.

Після потрапляння в очі

Промити відкрите око протягом декількох хвилин проточною водою. Звернутися до лікаря.

Після ковтання

Негайно звернутися до лікаря. Не викликати блювоту, прополоскати рот і дати пити багато води.

4.2 Найважливіші симптоми та наслідки, як гострі, так і уповільнені

Подразнююча дія, запаморочення.

Інформація для лікаря

Немає додаткової відповідної інформації. Лікувати симптоматично.

Небезпеки

Немає додаткової відповідної інформації.

4.3 Вказівка на необхідність негайної медичної допомоги та спеціального лікування

Лікувати симптоматично.

РОЗДІЛ 5: ПРОТИПОЖЕЖНІ ЗАХОДИ**5.1 Засоби пожежогасіння**

Засіб вогнезахисний є горючим матеріалом. Використовувати методи пожежогасіння, що відповідають умовам навколишнього середовища: спиртостійка піна, вуглекислий газ, порошок, розпилена вода.

Забороняється гасіння струменем води.

5.2 Особливі небезпеки, що виникають від речовини або суміші

Утворення токсичних газів під час нагрівання або у випадку пожежі.

Ammokote® MS-90

від 17.12.21

стор. 4 з 10

5.3 Засоби індивідуального захисту при гасінні пожеж

При невеликих локальних займаннях - вогнезахисний костюм у комплекті з саморятувальником СПІ-20. При виникненні пожежі аварійні бригади повинні бути оснащені ізолюючим захисним костюмом КІХ-5 у комплекті з ізолюючим протигазом ІП-4М або з дихальним апаратом АСВ-2.

Додаткова інформація

Забруднену воду для гасіння пожежі збирати окремо. Вона не повинна потрапляти в каналізаційну систему.

РОЗДІЛ 6: ЗАХОДИ ЩОДО ВИПАДКОВИХ ВИКИДІВ**6.1 Особисті запобіжні заходи, захисне обладнання та надзвичайні процедури**

Тримати подалі від усіх джерел займання. Забезпечити достатню вентиляцію. Носити захисний одяг. Високий ризик ковзання внаслідок витоку/розливу продукту.

6.2 Заходи безпеки навколишнього середовища

Не допускати потрапляння в каналізацію, поверхневі або ґрунтові води.

Повідомити відповідні органи у разі попадання продукту у водотоки або каналізаційні системи.

6.3 Методи та матеріали для утримання та очищення

Забезпечити достатню вентиляцію. Усунути джерела займання, не вмикати та не вимикати світло чи незахищене електрообладнання. У разі великого розливу або розливу в замкнутому просторі евакуувати людей та перевірити, чи рівень парів розчинника нижче нижньої межі вибухонебезпечності, перш ніж знову увійти.

Очистити уражену ділянку. У разі витоку/розливу продукт поглинати матеріалом, що зв'язує рідину (пісок, діатоміт, універсальні в'язучі речовини, тирса). Підходящими миючими засобами є тепла вода та мильний засіб. Утилізувати поглинутий матеріал відповідно до норм.

6.4 Посилання на інші розділи

Не виділяються небезпечні речовини.

Інформацію про безпечне поводження див. у розділі 7.

Інформацію про засоби індивідуального захисту див. у розділі 8.

Інформацію про утилізацію див. у розділі 13.

РОЗДІЛ 7: ОБРОБКА ТА ЗБЕРІГАННЯ**7.1 Запобіжні заходи щодо безпечного поводження**

Забезпечити належну вентиляцію приміщення навіть на рівні землі (пари важчі за повітря).

Пари можуть утворювати з повітрям вибухонебезпечну суміш. Вживати запобіжних заходів проти статичних розрядів. Тримати подалі від усіх джерел займання, не палити. У порожній ємності можуть утворюватися легкозаймисті суміші. Використовувати вибухозахищене обладнання/фурнітуру та інструменти, що не утворюють іскор.

Зняти забруднений одяг і виперти перед повторним використанням. Після роботи і перед перервами уражені ділянки шкіри необхідно ретельно очистити. Використовувати захисний крем для шкіри.

Нанесення засобу розпиленням вимагає захисту органів дихання для запобігання від вдихання аерозолів фарби, а також від летких і нелетких (наприклад, пігменти, наповнювачі) компонентів фарби. Застосування розпилення вимагає покращеного захисту органів дихання, з використанням комбінованих фільтрів.

Забезпечити хорошу вентиляцію на робочому місці. Уникати контакту з очима та шкірою. Забезпечити швидке видалення засобу з очей, шкіри та одягу. Дотримуватися звичайних заходів безпеки при поводженні з хімічними речовинами.

Ammokote® MS-90

від 17.12.21

стор. 5 з 10

7.2 Умови безпечного зберігання, включаючи будь-яку несумісність**Зберігання**

Зберігати лише у закритих контейнерах. Захищати від спеки та прямих сонячних променів. Не зберігати разом з окислювачами, сильними лугами та сильними кислотами.

Додаткова інформація про умови зберігання

Тримати контейнер щільно герметичним. Температура зберігання: від -20 °С до +30 °С. Термін зберігання – 12 міс з дати виробництва.

7.3 Конкретне кінцеве використання

Вогнезахист сталевих будівельних конструкцій.

РОЗДІЛ 8: ЗАСОБИ КОНТРОЛЮ ЗА НЕБЕЗПЕЧНИМ ВПЛИВОМ ТА ЗАСОБИ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ**8.1 Параметри контролю. Інгредієнти з граничними значеннями, що вимагають контролю на робочому місці**

Ксилол, суміш ізомерів: ГДК_{р.з.} (гранично допустима концентрація у повітрі робочої зони максимальна разова): 150/50 мг/м³.

8.2 Заходи забезпечення вмісту шкідливих речовин в допустимих концентраціях

Герметичність виробничого процесу і технологічного обладнання. Загальна припливно-витяжна та місцева вентиляція.

8.3 Засоби індивідуального захисту.**Загальні захисні та гігієнічні заходи**

Не дихати парами продукту. Уникати контакту з очима та шкірою.

Особи, зайняті на роботах з продуктом, повинні бути забезпечені ЗІЗ: спецодягом, спецвзуттям, рукавицями, захисними окулярами.

Проводити попередні і періодичні медичні огляди персоналу. Дотримуватися правил промислової гігієни: в приміщеннях, де проводяться роботи з продуктом, не допускати зберігання харчових продуктів, прийняття їжі та куріння.

У виробничому приміщенні повинна бути вода і аптечка з медикаментами для надання першої допомоги.

Захист дихальних шляхів

У звичайних умовах роботи використовуються фільтруючі протигазові респіратори (для захисту від органічних парів та аерозолів).

Захист рук

Захисні рукавички. Матеріал рукавички повинен бути непроникним і стійким до продукту. Матеріал рукавичок - нітрильний каучук, ПВХ, ПЕ тощо.

Захист очей

Щільно закриті окуляри з бічними щитками. Обов'язково використовуйте захисні окуляри, коли можливий контакт очей через бризки.

Захист тіла

Захисний робочий одяг.

РОЗДІЛ 9: ФІЗИЧНІ ТА ХІМІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ**9.1 Інформація про основні фізичні та хімічні властивості****Загальна інформація**

Форма	однорідна густа маса без грудок
Колір	білий
Поріг запаху	не застосовується

+38 (044) 331 24 30**+38 (067) 323 24 30****Ammokote® MS-90****ammokote.com**

Ammokote® MS-90

від 17.12.21

стор. 6 з 10

Температура кипіння [°C]	> 100
Температура спалаху [°C]	> 33
Займистість (тверда речовина, газ) [°C]	не застосовується
Нижня границя вибуху [об.%]	~ 1
Верхня межа вибуху [об.%]	~ 9
Окислювальні властивості	не має
Тиск пари / тиск газу [кПа]	не визначено
Розчинність у воді	не змішується
Коефіцієнт розподілу [н-октанол/вода]	не визначено
В'язкість	20 - 35 Па·с (20 °C)
Відносна густина пари, визначена у повітрі,	не застосовується
Швидкість випаровування	не застосовується
Температура плавлення [°C]	не визначено
Температура самозаймання [°C]	не самозаймається
Температура розкладання [°C]	170 - 260

РОЗДІЛ 10: СТІЙКІСТЬ ТА РЕАКЦІЙНА ЗДАТНІСТЬ**10.1 Реакційна здатність**

Стабільний продукт.

10.2 Хімічна стабільність. Термічне розкладання/умови, яких слід уникати

Відсутність розкладання при зберіганні та використанні відповідно до специфікацій. При впливі високих температур можуть утворюватися небезпечні продукти розкладання: чадний газ, вуглекислий газ, оксиди азоту, дим.

10.3 Можливість небезпечних реакцій

Реагує з кислотами, лугами та окислювачами.

10.4 Умови, яких слід уникати

Див. розділ 7.2.

10.5 Несумісні матеріали

Кислоти, луги, окислювачі.

10.6 Небезпечні продукти розкладання

Можливі в слідах - діоксид вуглецю, оксиди азоту, аміак.

Продукти терморозкладання можуть включати: чадний газ, вуглекислий газ, дим, оксиди азоту. Уникайте впливу та використовуйте дихальний апарат у відповідних випадках.

РОЗДІЛ 11: ТОКСИКОЛОГІЧНА ІНФОРМАЦІЯ**11.1 Інформація про токсикологічні ефекти**

Вплив концентрацій парів розчинника, що перевищують встановлені межі впливу (п. 8.1), або безпосередній контакт з продуктом можуть призвести до несприятливих наслідків для здоров'я:

- подразнення слизових оболонок, дихальної системи, шкіри;
- виражене роздратування очей;
- негативний вплив на печінку та центральну нервову систему.

Симптоми включають головний біль, нудоту, запаморочення, втому, м'язову слабкість, сонливість і в крайніх випадках втрату свідомості.

Ammokote® MS-90

від 17.12.21

стор. 7 з 10

Повторний або тривалий контакт з препаратом може призвести до сухості, подразнення та можливого неалергічного контактного дерматиту. Бризки рідини в очі можуть викликати подразнення та біль із можливим зворотним пошкодженням.

Гостра токсичність

Інформація для продукту відсутня.

За показниками для ксилолу (суміш ізомерів), CAS: 1330-20-7:

LD₅₀, на шкіру, кролик: 4300 мг/кг.

LD₅₀, перорально, щур: 4300 мг/кг.

LC₅₀, вдихання, щур: 27 - 47 мг/л (4 год).

Сенсibiliзаційний ефект органів дихання або шкіри

Виходячи з наявної інформації, критерії класифікації не виконуються. Токсикологічні дані для повного продукту відсутні.

Специфічна токсичність для органів-мішеней

Може вражати органи (печінка) внаслідок багаторазового або тривалого впливу (при ковтанні).

Мутагенність

Не містить відповідної речовини, що відповідає критеріям класифікації. Виходячи з наявної інформації, критерії класифікації не виконуються. Токсикологічні дані для повного продукту відсутні.

Токсичність при розмноженні

Не містить відповідної речовини, що відповідає критеріям класифікації. Виходячи з наявної інформації, критерії класифікації не виконуються. Токсикологічні дані для повного продукту відсутні.

Канцерогенність

Не містить відповідної речовини, що відповідає критеріям класифікації. Виходячи з наявної інформації, критерії класифікації не виконуються. Токсикологічні дані для повного продукту відсутні.

Небезпека аспірації

Не містить відповідної речовини, що відповідає критеріям класифікації.

Загальні зауваження

Не відомі.

РОЗДІЛ 12: ЕКОЛОГІЧНА ІНФОРМАЦІЯ**12.1 Токсичність**

Інформація для продукту відсутня.

За показниками для ксилолу (суміш ізомерів), CAS: 1330-20-7 (ECHA, звіт CLH):

LC₅₀, (96 год), *pimephales promelas*: 13,4 мг/л. LC₅₀, (96 год), *oncorhynchus mykiss*: 14 мг/л.

LC₅₀, (48 год), *leuciscus idus*: 86 мг/л. EC₅₀, (72 год), *selenastrum capricornutum*: 2,6 - 7,6 мг/л.

EC₅₀, (48 год), *daphnia magna*: 1,0 - 4,7 мг/л. EC₅₀, (24 год), *daphnia magna*: 165 мг/л (OECD 202).

EC₅₀, бактерії: 1 - 10 мг/л.

Водна токсичність

Продукт шкідливий для водних організмів із довгостроковими наслідками.

12.2 Стійкість та здатність до розкладання

Немає відповідної інформації.

12.3 Біоаккумулятивний потенціал

Накопичення в організмах не передбачається.

12.4 Рухливість у ґрунті

Розливи можуть проникнути в ґрунт, що спричинить забруднення ґрунтових вод.

Ammokote® MS-90

від 17.12.21

стор. 8 з 10

12.5 Результати оцінки PBT та vPvB

На основі всієї доступної інформації не класифікувати як PBT або vPvB відповідно.

12.6 Інші побічні ефекти

Не визначено.

Додаткова інформація

Не допускайте потрапляння продукту у водотоки, ґрунтові або стічні води.

РОЗДІЛ 13: УТИЛІЗАЦІЯ**13.1 Методи переробки відходів**

Відходи матеріалів слід утилізувати відповідно до Директиви про відходи 2008/98 ЄС, а також інших національних та місцевих норм.

Згідно з Європейським каталогом відходів (EWC) код відходів: 08 01 21.

Упаковку, яку не можна очистити, утилізувати так само, як і продукт. Незабруднену тару можна переробити.

РОЗДІЛ 14: ІНФОРМАЦІЯ ПРО ТРАНСПОРТ**14.1 Номер ООН****ADR, ADN, IMDG, IATA**

1263. Фарба. Матеріал лакофарбовий.

14.2 Власне транспортне найменування**ООН, ADR, ADN, IMDG, IATA**Засіб вогнезахисний
Ammokote® MS-90.**14.3 Класи небезпеки для транспортування****ADR, ADN, IMDG, IATA**

Клас

3

14.4 Група упаковки**ADR, IMDG, IATA**

III

14.5 Екологічна небезпека

Транспорт наземним транспортом

ADR/RID

Hi

Внутрішнє судноплавство ADN

Hi

Морський транспорт IMDG

Hi

Повітряний транспорт IATA

Hi

НЕБЕЗПЕЧНО для довкілля

Hi

14.6 Спеціальні запобіжні заходи**для користувача**

Не застосовується.

Відповідна інформація у розд. 6 - 8

14.7. Транспортування навалом згідно**з Додатком II Marpol and the IBC Code**

Не застосовується.

Ammokote® MS-90

від 17.12.21

стор. 9 з 10

РОЗДІЛ 15: НОРМАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ**15.1 Нормативні акти/законодавство про безпеку, охорону здоров'я та навколишнє середовище, що стосуються речовини або суміші**

Регламент "CLP" (ЄС) № 1272/2008 (ОБ L 353, 31.12.2008, с.1).

Регламент "REACH" (ЄС) № 1907/2006 (ОБ L 396, 30.12.2006, с. 1, з подальшими змінами).

Регламент комісії (ЄС) 2015/830 від 28 травня 2015 року.

European Chemicals Agency (ECHA): <https://echa.europa.eu/>.**Національні норми**

ДБН А.3.1-5:2016 «Організація будівельного виробництва»

НПАОП 0.00-7.17-18 «Мінімальні вимоги безпеки і охорони здоров'я при використанні працівниками засобів індивідуального захисту на робочому місці»

Наказ МОЗ України від 14.07.2020 № 1596 «Про затвердження гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин у повітрі робочої зони» (zareєстрований в Міністерстві юстиції України 03.08.2020 за № 741/35024) ДСТУ 2195-99 «Охорона природи.

Поводження з відходами. Технічний паспорт відходу. Склад, вміст, виклад і правила внесення змін (ГОСТ 17.9.0.2-99)»

ДСТУ-Н Б А.3.2-1:2007 «Система стандартів безпеки праці. Настапова щодо визначення небезпечних і шкідливих факторів та захисту від їх впливу при виробництві будівельних матеріалів і виробів та їх використанні в процесі зведення та експлуатації об'єктів будівництва».

Додаткова інформація від виробника/постачальника

ТУ У 20.3-39875591-001:2015 «Засоби вогнезахисні «Ammokote». Технічні умови».

Висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи № 12.2-18-1/15125 від 11.08.2021 р.

Додаткова класифікація відповідно до Декрету про небезпечні матеріали, Додаток II

Немає додаткової відповідної інформації.

Інформація про обмеження використання

Відповідної інформації немає.

Інші норми, обмеження та заборонні правила**Речовини, що викликають велике занепокоєння (SVHC), згідно з REACH, стаття 57**

Не застосовується.

15.2 Оцінка хімічної безпеки

Оцінка хімічної безпеки не проводилась.

РОЗДІЛ 16: ІНША ІНФОРМАЦІЯ

Ця інформація базується на знаннях виробника, існуючій нормативній базі та відкритих джерелах інформації щодо хімічної небезпеки речовин/сумішей. Однак Паспорт безпеки не може гарантувати будь-які конкретні особливості продукту та не встановлює юридично дійсних договірних відносин.

Скорочення та аббревіатури

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (Європейська угода про Міжнародні автомобільні перевезення небезпечних вантажів).

ECHA: European Chemicals Agency.

IMDG: Міжнародний морський кодекс щодо небезпечних вантажів.

IATA: Міжнародна асоціація повітряного транспорту.

GHS: Гармонізована на глобальному рівні система класифікації та маркування хімічних речовин

EINECS: Європейський перелік існуючих комерційних хімічних речовин.

ELINCS: Європейський перелік зареєстрованих хімічних речовин.

CAS: Служба хімічних тез (підрозділ Американського хімічного товариства).

ЛОС: леткі органічні сполуки (США, ЄС).

+38 (044) 331 24 30**+38 (067) 323 24 30****Ammokote® MS-90****ammokote.com**

Аммокоте® MS-90

від 17.12.21

стор. 10 з 10

PBT: стійкий, біоаккумулятивний та токсичний.

SVHC: Речовини, що викликають велике занепокоєння.

vPvB: дуже стійкий і дуже накопичується в організмі.